

Finska studier visar att kontinuerligt skogsbruk ofta är lönsammare än kalhyggesbruk. I Finland ändras nu skogsvårdslagen.

Prestige motverkar miljö och ekonomi i skogen

DOCENT LARS Lundkvist försöker försvara de nuvarande skogliga regelverken. Han skriver: "Lagen påstås tvinga fram kalhuggning och att hindra skogsägare från att bedriva ett skonsamt skogsbruk utan kalhyggen. Detta är direkt osant."

Sammantaget leder dock lagen, med dess föreskrifter, bilagor, tabeller och figurer, till att skogsägare ofta finner det lönsammare att kalhugga än att bedriva kontinuerligt skogsbruk. Av detta skäl hävdar jag att Lundkvists budskap är direkt missledande.

Nuvarande skogsvårdslag förbjuder inte kontinuerligt skogsbruk. Lundkvist har rätt i just detta. Däremot förhindrar de detaljerade regelverken ett ekonomiskt rationellt kontinuerligt skogsbruk. Det krävs att man antingen slutavverkar eller att man sparar ett mycket högt virkesförråd. Detta regelverk är ologiskt och det medför att det ofta blir lönsamast att slutavverka.

LUNDKVIST SKRIVER: "Om skogsägaren vill gallra så får gallringen inte vara hårdare än att skogen efteråt är minst så tät att den producerar drygt hälften av vad som är möjligt. ... Detta regleras med ett diagram i SVL som visar hur tät skogen måste vara efter gallring".

Detta är helt fel!

I Rapport 24, Skogsstyrelsen, 2008, "Jämförelse av ekonomi och produktion mellan trakthyggesbruk och blädning i skiktad granskog", framkommer nämligen följande:

Den årliga medeltillväxten blir inte sämre med ett lågt virkesförråd (långt under § 10 - kravet) än med ett högt virkesförråd. Kontinuerligt skogsbruk med lågt virkesförråd och slutavverkningsskogsbruk ger nästan samma medeltillväxt. Volymtillväxten i kontinuerligt skogsbruk och slutavverkningsskogsbruk är ganska lika.

Nuvärdet (det diskonterade sammanlagda ekonomiska resultatet under mycket lång tid) blir ibland högre med kontinuerligt skogsbruk än med slutavverkningsskogsbruk. Om man kräver att virkesförrådet efter gallring måste vara högt (§10 SVL) blir kontinuerligt skogsbruk mindre lönsamt.

Mer debatt på nätet
Läs de tidigare inläggen i den här debatten på vk.se/opinion

I Skogsland nr 9, 24 Februari 2012, intervjuades jag och Erik Sollander, skogspolitisk strateg på Skogsstyrelsen. Jag hade krävt att § 10 i SVL och andra omotiverade regelverk skulle tagas bort.

I artikeln framkommer att Sollander ledde arbetet med att ta fram § 10 och § 5 i SVL. Sollander erkände att underlaget till dessa paragrafer inte har dokumenterats ordentligt. Han sade också att det är en svaghet i konstruktionen att paragraferna bygger på enskiktade bestånd, det vill säga inte på kontinuerligt skogsbruk. Ändå tillämpas dessa paragrafer, ologiskt(!), på kontinuerligt skogsbruk.

TVÅ AKTUELLA och detaljerade analyser utförda i Finland har funnit att kontinuerligt skogsbruk ofta är lönsammare än kalhyggesbruk. Jag tog upp dessa saker grundligt, två timmar i Visby under årets Al-medalsvecka.

I Finland ändras nu skogsvårdslagen med hänsyn till forskningens nya resultat om hur rationellt skogsbruk bör bedrivas. Sverige har mycket att lära av detta förhållningsätt till kunskapsutveckling och regeljustering.

Skogsvårdslagen måste därför justeras så att miljövänligt kontinuerligt skogsbruk kan bedrivas på ett ekonomiskt rationellt sätt.

PETER LOHMANDER
professor i skoglig företagsekonomi med inriktning mot ekonomisk optimering, SLU Umeå

VK

Västerbottens-Kuriren

fredag 17 augusti 2012
VÄSTERBOTTENS-KURIREN

debattredaktör Mats Olofsson
090-17 60 79
faxnr: 090-77 46 47 e-post: debatt@vk.se

Debatt